

Sygn. akt VI Pa 75/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gorzowie Wielkopolskim

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Ewa Michalska /spr./

Sędziowie: SO Barbara Janiak

SO Iwona Wysowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Aneta Symeryak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2018 roku w Gorzowie Wielkopolskim

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko K. N.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda i pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Słubicach Wydziału Pracy

z dnia 04 marca 2015 roku, sygn. akt IV P 17/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że tytułem ryczałtów za nocleg za okres od stycznia do marca 2011 roku zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.732,40 zł (pięć tysięcy siedemset trzydzieści dwa złote czterdzieści groszy), z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 1.841,81 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty,

- 1.449,61 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty,

- 2.440,98 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty.

II. Dodaje pkt VI o treści: nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słubicach 286,62 złote tytułem opłaty od pozwu od kwoty zasądzonej powyżej, od której uiszczenia zwolniony był powód.

III. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów za postępowanie apelacyjne.

SSO Barbara Janiak SSO Ewa Michalska SSO Iwona Wysowska

VI Pa 75/17

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. N. na swoją rzecz kwot:

I. 25 785,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 1 946,70 zł od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 1 946,70 zł od dnia 11.03.2013 r. do dnia zapłaty, 2 992,50 zł od dnia 11.04.2013 r. do dnia zapłaty, 2 992,50 zł od dnia 11.05.2013 r. do dnia zapłaty, 1417,50 zł od dnia 11.06.2013 r. do dnia zapłaty, 2 362,50 zł od dnia 11.07.2013 r. do dnia zapłaty, 3 150,00 zł od dnia 11.08.2013 r. do dnia zapłaty, 2 992,50 zł od dnia 11.09.2013 r. do dnia zapłaty, 2 677,50 zł od dnia 11.10.2013 r. do dnia zapłaty, 3307,50 zł od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem ryczałtów za noclegi;

II. 45 523,65 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 1 800,00 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, 1 800,00 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 1 800,00 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty, 1 297,80 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty, 2054,85 zł od dnia 11.06.2011 r. do dnia zapłaty, 1 838,55 zł od dnia 11.07.2011 r. do dnia zapłaty; 865,20 zł od dnia 11.08.2011 r. do dnia zapłaty, 2 054,85 zł od dnia 11.09.2011 r. do dnia zapłaty, 2 163,00 zł od dnia 11.10.2011 r. do dnia zapłaty, 1 730,40 zł od dnia 11.11.2011 r. do dnia zapłaty, 2 054,85 zł od dnia 11.12.2011 r. do dnia zapłaty, 1622,25 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty, 2 379,30 zł od dnia 11.02.2012 r. do dnia zapłaty, 2 271,15 zł od dnia 11.03.2012 r. do dnia zapłaty, 1 946,70 zł od dnia 11.04.2012 r. do dnia zapłaty, 1 730,40 zł od dnia 11.05.2012 r. do dnia zapłaty, 1838,55 zł od dnia 11.06.2012 r. do dnia zapłaty, 2 054,85 zł od dnia 11.07.2012 r. do dnia zapłaty, 2 379,30 zł od dnia 11.08.2012 r. do dnia zapłaty, 1 405,95 zł od dnia 11.09.2012 r. do dnia zapłaty, 2 163,00 zł od dnia 11.10.2012 r. do dnia zapłaty, 2054,85 zł od dnia 11.11.2012 r. do dnia zapłaty, 2 379,30 zł od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 1 838,55 zł od dnia 11.01.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem ryczałtów za noclegi;

III. 21 284,51 zł (jak ostatecznie sprecyzował pismem z dnia 10.02.2014 r.-k-243) wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 650,00 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, 650,00 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 650,00 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty; 687,24 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty; 689,60 zł od dnia 11.06.2011 r. do dnia zapłaty, 603,01 zł od dnia 11.07.2011 r. do dnia zapłaty, 194,80 zł od dnia 11.08.2011 r. do dnia zapłaty, 644,80 zł od dnia 11.09.2011 r. do dnia zapłaty, 644,80 zł od dnia 11.10.2011 r. do dnia zapłaty, 603,01 zł od dnia 11.11.2011 r. do dnia zapłaty, 737,20 zł od dnia 11.12.2011 r. do dnia zapłaty, 491,75 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty, 721,20 zł od dnia 11.02.2012 r. do dnia zapłaty, 667,64 zł od dnia 11.03.2012 r. do dnia zapłaty, 621,28 zł od dnia 11.04.2012 r. do dnia zapłaty, 634,20 zł od dnia 11.05.2012 r. do dnia zapłaty, 453,40 zł od dnia 11.06.2012 r. do dnia zapłaty, 718,56 zł od dnia 11.07.2012 r. do dnia zapłaty, 672,40 zł od dnia 11.08.2012 r. do dnia zapłaty, 423,30 zł od dnia 11.09.2012 r. do dnia zapłaty, 774,80 zł od dnia 11.10.2012 r. do dnia zapłaty, 584,04 zł od dnia 11.11.2012 r. do dnia zapłaty, 667,64 zł od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 834,00 zł od dnia 11.01.2013 r. do dnia zapłaty, 686,64 zł od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 745,00 zł od dnia 11.03.2013 r. do dnia zapłaty, 649,60 zł od dnia 11.04.2013 r. do dnia zapłaty, 792,40 zł od dnia 11.05.2013 r. do dnia zapłaty, 475,00 zł od dnia 11.06.2013 r. do dnia zapłaty, 475,00 zł od dnia 11.07.2013 r. do dnia zapłaty, 641,04 zł od dnia 11.08.2013 r. do dnia zapłaty, 621,04 zł od dnia 11.09.2013 r. do dnia zapłaty, 578,20 zł od dnia 11.10.2013 r. do dnia zapłaty, 601,92 zł od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Pismem z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403) powód zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że:

- w zakresie roszczeń opisanych w pkt I wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kwoty 26 089,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 2 095,55 zł od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 2 100,63 zł od dnia 11.03.2013 r. do dnia zapłaty, 2964,19 zł od dnia 11.04.2013 r. do dnia zapłaty, 2 943,62 zł od dnia 11.05.2013 r. do dnia zapłaty, 1 265,40 zł od dnia 11.06.2013 r. do dnia zapłaty, 2 392,90 zł od dnia 11.07.2013 r. do dnia zapłaty, 3 044,57 zł od dnia 11.08.2013 r. do dnia zapłaty, 2951,73 zł od dnia 11.09.2013 r. do dnia zapłaty, 2 672,72 zł od dnia 11.10.2013 r. do dnia zapłaty, 3 658,40 zł od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem ryczałtów za noclegi.

- w zakresie roszczeń opisanych w pkt II wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kwoty 46 374,74 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 1 800,00 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, 1 800,00 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 1800,00 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty, 1 147,45 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty,

2 047,39 zł od dnia 11.06.2011 r. do dnia zapłaty, 1 751,65 zł od dnia 11.07.2011 r. do dnia zapłaty; 909,63 zł od dnia 11.08.2011 r. do dnia zapłaty, 2 219,32 zł od dnia 11.09.2011 r. do dnia zapłaty, 2 326,54 zł od dnia 11.10.2011 r. do dnia zapłaty, 1 832,42 zł od dnia 11.11.2011 r. do dnia zapłaty, 2 401,91 zł od dnia 11.12.2011 r. do dnia zapłaty, 1 839,34 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty, 2 446,91 zł od dnia 11.02.2012 r. do dnia zapłaty, 2 149,44 zł od dnia 11.03.2012 r. do dnia zapłaty, 1 899,67 zł od dnia 11.04.2012 r. do dnia zapłaty, 1 679,15 zł od dnia 11.05.2012 r. do dnia zapłaty, 1 798,49 zł od dnia 11.06.2012 r. do dnia zapłaty, 2 297,25 zł od dnia 11.07.2012 r. do dnia zapłaty, 2 280,53 zł od dnia 11.08.2012 r. do dnia zapłaty, 1 416,38 zł od dnia 11.09.2012 r. do dnia zapłaty, 2 319,19 zł od dnia 11.10.2012 r. do dnia zapłaty, 2 131,54 zł od dnia 11.11.2012 r. do dnia zapłaty, 2 369,83 zł od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 1 751,29 zł od dnia 11.01.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem ryczałtów za noclegi;

- w zakresie roszczeń opisanych w pkt III wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego kwoty 22 419,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot 650,00 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, 650,00 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 650,00 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty; 98,44 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty; 1 104,81 zł od dnia 11.06.2011 r. do dnia zapłaty, 675,24 zł od dnia 11.07.2011 r. do dnia zapłaty, 384,99 zł od dnia 11.08.2011 r. do dnia zapłaty, 1 085,71 zł od dnia 11.09.2011 r. do dnia zapłaty, 690,30 zł od dnia 11.10.2011 r. do dnia zapłaty, 539,79 zł od dnia 11.11.2011 r. do dnia zapłaty, 1 199,26 zł od dnia 11.12.2011 r. do dnia zapłaty, 215,29 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty, 858,24 zł od dnia 11.02.2012 r. do dnia zapłaty, 646,81 zł od dnia 11.03.2012 r. do dnia zapłaty, 918,96 zł od dnia 11.04.2012 r. do dnia zapłaty, 238,91 zł od dnia 11.05.2012 r. do dnia zapłaty, 560,53 zł od dnia 11.06.2012 r. do dnia zapłaty, 655,66 zł od dnia 11.07.2012 r. do dnia zapłaty, 935,44 zł od dnia 11.08.2012 r. do dnia zapłaty, 712,96 zł od dnia 11.09.2012 r. do dnia zapłaty, 827,80 zł od dnia 11.10.2012 r. do dnia zapłaty, 863,52 zł od dnia 11.11.2012 r. do dnia zapłaty, 1 397,67 zł od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 834,00 zł od dnia 11.01.2013 r. do dnia zapłaty, 601,54 zł od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 362,24 zł od dnia 11.03.2013 r. do dnia zapłaty, 743,76 zł od dnia 11.04.2013 r. do dnia zapłaty, 1 205,26 zł od dnia 11.05.2013 r. do dnia zapłaty, 475,00 zł od dnia 11.06.2013 r. do dnia zapłaty, 711,10 zł od dnia 11.07.2013 r. do dnia zapłaty, 584,62 zł od dnia 11.08.2013 r. do dnia zapłaty, 854,52 zł od dnia 11.09.2013 r. do dnia zapłaty, 780,68 zł od dnia 11.10.2013 r. do dnia zapłaty, 100,47 zł od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty, tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

Powód podał, że w okresie od 26.07.2010 r. do 31.10.2013 r. był zatrudniony przez pozwanego jako kierowca samochodów ciężarowych. W ramach świadczonej pracy odbywał podróże służbowe oraz wykonywał swoje obowiązki w godzinach nadliczbowych. Pozwany nie wypłacał powodowi ryczałtów za noclegi odbywane w trakcie podróży służbowych, ani nie określił zasad wypłaty tych świadczeń. Powód nie otrzymał również wynagrodzenia za pracę wykonywaną w godzinach nadliczbowych.

Pozwany K. N. w odpowiedzi na pozew (k. 249-250) wniósł o oddalenie powództwa. Zakwestionował zgodność z prawdą przedłożonych przez powoda zapisów w kalendarzach jako odzwierciedlających jego czas pracy. Podniósł, że zatrudniając do 10 pracowników, miał prawo wypłacać im świadczenia z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych w formie ryczałtu i z tej możliwości skorzystał, a powód ją zaakceptował podpisując umowy o pracę. Wskazał, że za dzień pracy w dniu 1.05.2012 r. powód skorzystał z czasu wolnego w dniu 17.05.2012 r. Zakwestionował prawo powoda do ryczałtów za noclegi w związku z odbywaniem przez niego podróży służbowych w pojeździe wyposażonym w homologowane miejsce do spania, ogrzewanie, klimatyzację i lodówkę. Zakwestionował sposób wyliczenia przez powoda ryczałtów za noclegi. Ponadto podniósł zarzut potrącenia, sprecyzowany następnie na rozprawie w dniu 9.04.2014 r. (k. 338), nienależnie wypłaconej powodowi kwoty 8 165,10 zł z tytułu diet w okresie od lipca 2010 r. do października 2013 r. Pozwany wraz z odpowiedzią na pozew złożył wydruki z tachografu cyfrowego za okres listopad 2013 r., kartę pracy powoda za styczeń 2011 r. oraz zestawienia liczby i wartości wypłaconych powodowi w okresie zatrudnienia diet z tytułu podróży służbowych.

Powód wniósł o nieuwzględnienie zarzutu potrącenia jako dotyczącego roszczenia częściowo przedawnionego, a ponadto – wypłaconego świadczenia ze stosunku pracy.

Sąd Rejonowy w Słubicach w wyroku z dnia 4 marca 2015 roku w sprawie IV P 17/14:

I. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 16 247,90 zł tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych wraz z ustawowymi odsetkami od kwot: 98,37 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty, 1.104,81 zł od dnia 11.06.2011r. do dnia zapłaty, 675,24 zł od dnia 11.07.2011r. do dnia zapłaty, 369,51 zł od dnia 11.08.2011r. do dnia zapłaty, 1.085,63 zł od dnia 11.09.2011r do dnia zapłaty, 690,26 zł od dnia 11.10.2011r. do dnia zapłaty, 539,79 zł od dnia 11.11.2011r. do dnia zapłaty, 1.199,26 zł od dnia 11.12.2011r. do dnia zapłaty, 215,29 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty, 858,20 zł od dnia 11.02.2012r. do dnia zapłaty, 646,81 zł od dnia 11.03.2012r. do dnia zapłaty, 918,96 zł od dnia 11.04.2012r. do dnia zapłaty, 238,91 zł od dnia 11.05.2012r.do dnia zapłaty, 560,53 zł od dnia 11.06.2012r. do dnia zapłaty, 655,66 zł od dnia 11.07.2012r. do dnia zapłaty, 935,44 zł od dnia 11.08.2012r. do dnia zapłaty,712,96 zł od dnia 11.09.2012r. do dnia zapłaty, 827,80 zł od dnia 11.10.2012r. do dnia zapłaty, 863,52 zł od dnia 11.11.2012r. do dnia zapłaty, 8,15 zł od dnia 11.01.2013r. do dnia zapłaty, 352,53 zł od dnia 11.03.2013r. do dnia zapłaty, 499,16 zł od dnia 11.04.2013r. do dnia zapłaty, 757,60 zł od dnia 11.05.2013r. do dnia zapłaty, 115,12 zł od dnia 11.06.2013r. do dnia zapłaty, 405,82 zł od dnia 11.07.2013r. do dnia zapłaty, 117,31 zł od dnia 11.08.2013r. do dnia zapłaty, 360,71 zł od dnia 11.09.2013r. do dnia zapłaty, 434,55 zł od dnia 11.10.2013r. do dnia zapłaty;

II. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 62 765,15 zł, tytułem ryczałtów za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

- 1.147,45 zł od dnia 11.05.2011 r. do dnia zapłaty,
- 2.047,39 zł od dnia 11.06.2011r. do dnia zapłaty,
- 1.751,65 zł od dnia 11.07.2011r. do dnia zapłaty,
- 909,63 zł od dnia 11.08.2011r. do dnia zapłaty,
- 2.219,32 zł od dnia 11.09.2011r do dnia zapłaty,
- 2.326,54 zł od dnia 11.10.2011r. do dnia zapłaty,
- 1.832,42 zł od dnia 11.11.2011r. do dnia zapłaty,
- 2.401,91 zł od dnia 11.12.2011r. do dnia zapłaty,
- 1.839,34 zł od dnia 11.01.2012 r. do dnia zapłaty,
- 2.446,91 zł od dnia 11.02.2012r. do dnia zapłaty,
- 2.149,44 zł od dnia 11.03.2012r. do dnia zapłaty,
- 1.899,67 zł od dnia 11.04.2012r. do dnia zapłaty,
- 1.679,15 zł od dnia 11.05.2012r.do dnia zapłaty,
- 1.798,49 zł od dnia 11.06.2012r. do dnia zapłaty,
- 2.297,25 zł od dnia 11.07.2012r. do dnia zapłaty,
- 2.280,53 zł od dnia 11.08.2012r. do dnia zapłaty.
- 1.375,80 zł od dnia 11.09.2012r. do dnia zapłaty,
- 2.319,19 zł od dnia 11.10.2012r. do dnia zapłaty,
- 2.131,54 zł od dnia 11.11.2012r. do dnia zapłaty,

- 948,14 zł od dnia 11.12.2012r. do dnia zapłaty,
- 1.751,29 zł od dnia 11.01.2013r. do dnia zapłaty,
- 1.288,99 zł od dnia 11.02.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.100,63 zł od dnia 11.03.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.964,19 zł od dnia 11.04.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.475,56 zł od dnia 11.05.2013r. do dnia zapłaty,
- 1.265,40 zł od dnia 11.06.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.392,90 zł od dnia 11.07.2013r. do dnia zapłaty,
- 3.044,57 zł od dnia 11.08.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.951,73 zł od dnia 11.09.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.672,72 zł od dnia 11.10.2013r. do dnia zapłaty,
- 2.055,41 zł od dnia 11.11.2013r. do dnia zapłaty,

III. w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

IV. wyrokowi w punkcie I co do kwoty 1 550,00 zł nadał rygor natychmiastowej wykonalności;

V. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 000,00 tytułem częściowego zwrotu kosztów procesu.

Sąd rejonowy ustalił, że powód M. K. został zatrudniony przez pozwanego K. N. na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych, na podstawie umów o pracę: od 26.07.2010 r., do 25.10.2010 r. na okres próbny, od 26.10.2010 r. do 25.10.2011 r. na czas określony i od 26.10.2011 r. na czas nieokreślony. Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 31.10.2013 r. Wynagrodzenie zasadnicze powoda wynosiło od 1.11.2010 r. do 31.10.2011 r. - 1 300,00 zł brutto, od 1.11.2011 r. do 31.12.2012 r. - 1 450,00 zł brutto, a od 1.01.2013 r. - 1 550,00 zł brutto. Ponadto pozwany wypłacał powodowi ryczałty: z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych: w kwocie 300,00 zł brutto miesięcznie w okresie od 1.11.2010 r. do 31.10.2011 r. i w kwocie 350,00 zł w okresie od 1.11.2011 r.; z tytułu pracy w godzinach nocnych w kwocie 50,00 zł miesięcznie, tzw. paletowe 50 zł miesięcznie. Strony ustaliły wysokość diet z tytułu podróży służbowych od 1.11.2010 r. na kwotę 135,00 zł, od 1.11.2011 r. na kwotę 145,00 zł, a od 1.01.2013 r. na kwotę 160,00 zł za dzień. Nie dokonały natomiast ustaleń dotyczących ryczałtów za noclegi odbywanych w ramach podróży służbowych i pozwana takich świadczeń powodowi nie wypłacała. Ustaliły równoważny system czasu pracy powoda. Wynagrodzenie oraz pozostałe świadczenia ze stosunku pracy powód otrzymywał przelewem na konto bankowe. Czas pracy powoda rejestrowany był przez pierwsze dwa lata jego pracy u pozwanego na tachografie analogowym, a od listopada 2012 r. - na tachografie cyfrowym. Pozwany nie dysponował ewidencją czasu pracy powoda za okres od 1.01.2011 r. do 31.10.2012 r., za wyjątkiem zestawień dotyczących wypłaconych diet i okresów, za które one przysługiwały. W zestawieniach tych świadek I. N. odnotowała również dni, w których powód nie świadczył pracy z powodu niezdolności do pracy lub urlopu wypoczynkowego. Powód pracował w równoważnym systemie czasu pracy. W okresie zatrudnienia u pozwanego powód dokonywał zapisów w kalendarzach, dotyczących terminów wyjazdów, czasu spędzonego w podróży służbowej, celu tej podróży, liczby przejechanych kilometrów, stanu licznika, ilości zatankowanego paliwa, podejmowanych w trakcie podróży czynności, takich jak m.in. załadunek i rozładunek, czasu odpoczynku dobowego, jak i przerw w pracy. Samochód, którym powód odbywał podróże służbowe wyposażony był w dwa łóżka umieszczone jedno nad drugim o szerokości ok 65 cm i długości ok 180 cm. Odległość pomiędzy dolnym i górnym łóżkiem wynosiła ok 60-70 cm. Nad siedzeniem kierowcy umieszczone były szafki o

głębokości ok 30-40 cm. Samochód wyposażony był w ogrzewanie postojowe i klimatyzację działającą podczas pracy silnika. W kwietniu 2011 r. powód przepracował 188 godzin, przy normatywnej normie czasu pracy wynoszącej 160 godzin, w tym: 14 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 14 za które przysługiwał dodatek w wysokości 100%. W maju 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godzin powód przepracował 262 godziny, w tym: 13 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 81 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W czerwcu 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 152 godziny powód przepracował 234 godziny, w tym: 12 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 70 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W lipcu 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 88 godzin powód przepracował 135 godzin, w tym: 11 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 36 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W sierpniu 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 176 godzin powód przepracował 274 godziny, w tym: 17 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 81 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. We wrześniu 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 176 godziny powód przepracował 245 godzin, w tym: 8 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 61 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W październiku 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 152 godziny powód przepracował 225 godziny, w tym: 11 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 62 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W listopadzie 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 160 godziny powód przepracował 248 godzin, w tym: 10 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 78 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W grudniu 2011 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 144 godziny powód przepracował 202 godziny, w tym: 5 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 53 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W styczniu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godziny powód przepracował 240 godzin, w tym: 8 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 64 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W lutym 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 160 godziny powód przepracował 228 godzin, w tym: 9 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 59 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W marcu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godziny powód przepracował 257 godzin, w tym: 16 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 73 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W kwietniu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 136 godzin powód przepracował 195 godzin, w tym: 10 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 49 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W maju 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 120 godziny powód przepracował 184 godziny, w tym: 13 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 51 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W czerwcu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 136 godzin powód przepracował 201 godzin, w tym: 6 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 59 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W lipcu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 176 godzin powód przepracował 256 godzin, w tym: 8 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 72 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W sierpniu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 104 godziny powód przepracował 170 godzin, w tym: 6 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 60 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. We wrześniu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 160 godzin powód przepracował 226 godzin, w tym: 4 nadgodziny za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 62 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W październiku 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godzin powód przepracował 263 godziny, w tym: 8 nadgodzin za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 87 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W listopadzie 2012 r. powód nie pracował w godzinach nadliczbowych: przy normatywnej liczbie

godzin pracy wynoszącej 160 godzin powód przepracował 115 godzin. W grudniu 2012 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 128 godzin powód przepracował 149 godzin, w tym: 1 nadgodzinę za którą przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 20 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W styczniu 2013 r. powód nie pracował w godzinach nadliczbowych: przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godzin pracy powód przepracował 161 godzin. W lutym 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 136 godzin powód przepracował 173 godziny, w tym: 3 nadgodziny za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 34 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W marcu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 144 godziny powód przepracował 190 godzin, w tym: 46 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W kwietniu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godzin powód przepracował 229 godzin, w tym: 4 nadgodziny za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 57 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W maju 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 104 godzin powód przepracował 128 godzin, w tym: 24 nadgodziny, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W czerwcu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 96 godzin powód przepracował 135 godzin, w tym: 39 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W lipcu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 176 godzin powód przepracował 204 godziny, w tym: 1 nadgodzinę, za którą przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 27 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W sierpniu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 144 godziny powód przepracował 183 godziny, w tym: 2 nadgodziny za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 37 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. We wrześniu 2013 r. przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 136 godzin powód przepracował 179 godzin, w tym: 2 nadgodziny za które przysługiwał powodowi dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia i 41 nadgodzin, za które przysługiwał dodatek w wysokości 100% wynagrodzenia. W październiku 2013 r. powód nie pracował w godzinach nadliczbowych: przy normatywnej liczbie godzin pracy wynoszącej 168 godzin pracy powód przepracował 136 godzin. W ramach wykonywanych zagranicznych podróży służbowych powód spędzał noclegi w samochodzie służbowym: w kwietniu 2011 r. - 9 noclegów w Niemczech i 2 noclegi w Holandii, -w maju 2011 r. - 14 noclegów w Niemczech, 4 noclegi w Holandii i 1 nocleg w Belgii, w czerwcu 2011 r. - 13 noclegów w Niemczech, 2 noclegi w Holandii i 1 nocleg w Belgii, w lipcu 2011 r. - 5 noclegów w Niemczech i 3 noclegi w Holandii, w sierpniu 2011 r. - 16 noclegów w Niemczech, 2 noclegi w Holandii i 1 nocleg w Belgii, we wrześniu 2011 r. - 16 noclegów w Niemczech, 3 noclegi w Holandii i 1 nocleg w Belgii, w październiku 2011 r. - 15 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, w listopadzie 2011 r. - 15 noclegów w Niemczech, 2 noclegi w Holandii i 2 noclegi w Belgii, w grudniu 2011 r. - 10 noclegów w Niemczech, 4 noclegi w Holandii i 1 nocleg w Belgii. W roku 2012 w ramach zagranicznych podróży służbowych powód spędzał noclegi w samochodzie służbowym: w styczniu 2012 r. - 18 noclegów w Niemczech i 4 noclegi w Holandii, w lutym 2012 r. - 19 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, w marcu 2012 r. - 16 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Belgii, w kwietniu 2012 r. - 14 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, w maju 2012 r. - 15 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, w czerwcu 2012 r. - 15 noclegów w Niemczech i 4 noclegi w Belgii, w lipcu 2012 r. - 17 noclegów w Niemczech i 4 noclegi w Holandii, w sierpniu 2012 r. - 12 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, we wrześniu 2012 r. - 15 noclegów w Niemczech, 2 noclegi w Holandii i 3 noclegi w Belgii, w październiku 2012 r. - 14 noclegów w Niemczech, 1 nocleg w Holandii i 3 noclegi w Belgii, w listopadzie 2012 r. - 9 noclegów w Niemczech, w grudniu 2012 r. - 13 noclegów w Niemczech i 3 noclegi w Holandii. W roku 2013 w ramach zagranicznych podróży służbowych powód spędzał noclegi w samochodzie służbowym: w styczniu 2013 r. - 12 noclegów w Niemczech, w lutym 2013 r. - 12 noclegów w Niemczech, 3 noclegi w Holandii i 3 noclegi w Szwecji, w marcu 2013 r. - 14 noclegów w Niemczech, 1 nocleg w Holandii, 3 noclegi w Danii, 1 nocleg w Belgii, w kwietniu 2013 r. - 15 noclegów w Niemczech i 1 nocleg w Holandii, w maju 2013 r. - 8 noclegów w Niemczech, w czerwcu 2013 r. - 15 noclegów w Niemczech, w lipcu 2013 r. - 17 noclegów w Niemczech i 3 noclegi w Holandii, w sierpniu 2013 r. - 16 noclegów w Niemczech i 2 noclegi w Szwecji, we wrześniu 2013 r. - 17 noclegów w Niemczech, w październiku 2013 r. 6 noclegów w Niemczech, 2 noclegi w Holandii i 4 noclegi w Szwecji.

Sąd Rejonowy zważył, że w myśl art. 151 § 1 K.p. praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy, a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego

pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, stanowi pracę w godzinach nadliczbowych. Praca w godzinach nadliczbowych jest dopuszczalna w razie: 1) konieczności prowadzenia akcji ratowniczej w celu ochrony życia lub zdrowia ludzkiego, ochrony mienia lub środowiska albo usunięcia awarii; 2) szczególnych potrzeb pracodawcy. Zgodnie natomiast z art. 151¹ § 1 K.p. za pracę w godzinach nadliczbowych, oprócz normalnego wynagrodzenia, przysługuje dodatek w wysokości: 1) 100% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających: a) w nocy, b) w niedziele i święta niebędące dla pracownika dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, c) w dniu wolnym od pracy udzielonym pracownikowi w zamian za pracę w niedzielę lub w święto, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy; 2) 50% wynagrodzenia - za pracę w godzinach nadliczbowych przypadających w każdym innym dniu niż określony w pkt 1. Powód świadczył pracę w godzinach nadliczbowych. Zasądono w związku z tym od pozwanego K. N. na rzecz powoda M. K. tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych kwotę 16 247,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wymagalności tego świadczenia za poszczególne miesiące objęte przedmiotem sporu do dnia zapłaty. Sąd przyznał powodowi, zgodnie z żądaniami pozwów, odsetki od 11 go dnia następującego po miesiącu, za który pozwany nie wypłacił należnego wynagrodzenia, pomimo określenia przez strony w warunkach zatrudnienia, że wynagrodzenie jest płatne do 15 go dnia następnego miesiąca. Sąd miał w tym zakresie na względzie treść art. 85 § 2 K.p., zgodnie z którym wynagrodzenie za pracę płatne raz w miesiącu wypłaca się z dołu, niezwłocznie po ustaleniu jego pełnej wysokości, nie później jednak niż w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca kalendarzowego. W myśl natomiast art. 18 § 1 K.p. postanowienia umów o pracę oraz innych aktów, na których podstawie powstaje stosunek pracy, nie mogą być mniej korzystne dla pracownika niż przepisy prawa pracy. Określając wysokość kwoty należnej tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych sąd wziął pod uwagę treść wariantu II opinii uzupełniającej biegłego z dnia 8.12.2014 r. (k. 448-456), opierającego się na danych wynikających z kalendarzy prowadzonych przez powoda- za okres od 1 kwietnia 2011 r. do 31 października 2012 r. i na podstawie danych z aktywności powoda, tj. zapisów tachografu za okres od 1.11.2012 r. do 31.10.2013 r., przyjmującego, że powód nie świadczył pracy w dniach wynikających z prowadzonej w tym zakresie ewidencji przez świadka I. N. (k. 257-296). Złożona przez pozwanego ewidencja (k. 257-296), jak wskazała świadek I. N., prowadzona była w oparciu o dane GPS i, jak wynika, z jej treści, określała dni w które powód pracę świadczył oraz dni wolne. Powód nie zakwestionował danych z niej wynikających. Jednocześnie wymiar godzinowy pracy świadczonej przez powoda, wynikający z kalendarzy, za okres od 1 kwietnia 2011 r. do 31 października 2012 r., dokładnie określa czas rozpoczęcia i zakończenia pracy w poszczególnych dniach. Wskazuje ponadto cel wyjazdów, ilość przejechanych kilometrów, zatankowanego paliwa. Szczegółowość i wszechstronność prowadzonych przez powoda w tym zakresie zapisów, zeznania świadka Ł. W. oraz przesłuchanie powoda nadały temu dowodowi walor wiarygodności. Pozwany nie przedstawił jednocześnie żadnego dowodu wykazującego odmienne okoliczności w tej mierze, a świadek I. N., prowadząca m.in. ewidencję czasu pracy powoda i naliczająca należności ze stosunku pracy, stwierdziła, że dane objęte treścią kalendarzy mogą odpowiadać rzeczywistemu wymiarowi czasu pracy powoda (k. 255v). Zasądzając żądane należności tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, sąd przyjął, że pozwany wypłacił powodowi ryczałty za pracę w tych nadgodzinach, w okresie od kwietnia do końca października 2011 r. – w kwotach po 300,00 zł miesięcznie, a od listopada 2011 r. do końca września 2013 r., za wyjątkiem stycznia 2013 r. (kiedy to powód nie świadczył pracy w godzinach nadliczbowych, podobnie jak w październiku 2013 r.) – w kwotach po 350,00 zł miesięcznie. Ryczałty te strony ustaliły w umowach o pracę i, jak wynika z pozwów, były one na rzecz powoda wypłacane. Jednocześnie, określając wysokość należnego powodowi świadczenia z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych ogółem oraz należności odsetkowe za poszczególne miesiące, sąd przyznał powodowi kwotę 16.247,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami, stosownie do treści żądań wynikających z pozwu, zmodyfikowanych pismem procesowym powoda z dnia z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403). W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w kwietniu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 98,44 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 398,37 zł tytułem wynagrodzenia (k. 450v), kwoty 300,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 98,37 z i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w maju 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 1 104,81 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 450v) z uwzględnieniem ryczałtu wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w czerwcu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014

r. domagał się kwoty 675,24 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 450v), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w lipcu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 384,99 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 669,51 zł (k. 450v) tytułem wynagrodzenia, kwoty 300,00 zł wypłaconej tytułem ryczałów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 369,51 z i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w sierpniu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 1 085,71 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 1 385,63 zł (k. 450v) tytułem wynagrodzenia, kwoty 300,00 zł wypłaconej tytułem ryczałów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 1 085,63 z i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych we wrześniu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 690,30 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 990,26 zł (k. 450v) tytułem wynagrodzenia, kwoty 300,00 zł wypłaconej tytułem ryczałów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 690,26 z i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w październiku 2011 r. powód pismem z dnia 09.10.2014 r. domagał się kwoty 539,79 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 450v) i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w listopadzie 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 1.199,26 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 450v), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w grudniu 2011 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 215,29 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 450v), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w styczniu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 858,24 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 1.208,20 zł (k. 452) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 858,20 z i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w lutym 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 646,81 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w marcu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 918,96 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w kwietniu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 238,91 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w maju 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 560,53 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w czerwcu 2012 r. powód pismem z dnia 09.10.2014 r. domagał się kwoty 655,66 zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w lipcu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 935,44 zł. Kwota ta odpowiada należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w sierpniu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 712,96 zł. Kwota ta odpowiada należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych we wrześniu 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 827,80 zł. Kwota ta odpowiada należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądzono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w październiku 2012 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 863,52m zł. Kwota ta mieści się w granicach należności określonej opinią biegłego (k. 452), z uwzględnieniem ryczału wypłaconego za

pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 350,00 zł, i taką kwotę zasądono. Za pracę w listopadzie 2012 r. nie zasądono na rzecz powoda wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, gdyż, jak wynika z opinii biegłego (k. 452) w okresie tym powód pracy w nadgodzinach nie świadczył. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w grudniu 2012 r. powód w pozwie domagał się kwoty 834,00 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 358,15 zł (k. 452) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 8,15 zł i taką kwotę zasądono. Za pracę w styczniu 2013 r. nie zasądono na rzecz powoda wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, gdyż, jak wynika z opinii biegłego (k. 452-453) w okresie tym powód pracy w nadgodzinach nie świadczył. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w lutym 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 362,24 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 702,53 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 352,53 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w marcu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 743,76 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 849,16 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 499,16 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w kwietniu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 1 205,26 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 1 107,60 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 757,60 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w maju 2013 r. powód w pozwie domagał się kwoty 475,00 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 465,12 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 115,12 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w czerwcu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 711,10 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 755,82 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 405,82 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w lipcu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 584,62 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 467,31 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 117,31 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w sierpniu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 854,52 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 710,71 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 360,71 zł i taką kwotę zasądono. W zakresie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych we wrześniu 2013 r. powód pismem z dnia 9.10.2014 r. domagał się kwoty 780,68 zł. Po odjęciu od wyliczonej przez biegłego kwoty 784,55 zł (k. 452-453) tytułem wynagrodzenia, kwoty 350,00 zł wypłaconej tytułem ryczałtów za pracę w godzinach nadliczbowych, należna powodowi pozostaje kwota 434,55 zł i taką kwotę zasądono. W myśl art. 77⁵ § 1 K.p. pracownikowi wykonującemu na polecenie pracodawcy zadanie służbowe poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy, lub poza stałym miejscem pracy przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. Wg § 2 Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz warunki ustalania należności przysługujących pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz poza granicami kraju. Rozporządzenie powinno w szczególności określać wysokość diet, z uwzględnieniem czasu trwania podróży, a w przypadku podróży poza granicami kraju - walutę, w jakiej będzie ustalana dieta i limit na nocleg w poszczególnych państwach, a także warunki zwrotu kosztów przejazdów, noclegów i innych wydatków. Zgodnie natomiast z § 3 warunki wypłacania należności z tytułu podróży służbowej pracownikowi zatrudnionemu u innego pracodawcy niż wymieniony w § 2 określa się w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania. W myśl § 5 w przypadku gdy układ zbiorowy pracy, regulamin wynagradzania lub umowa o pracę nie zawiera postanowień, o których mowa w § 3, pracownikowi przysługują należności na pokrycie kosztów podróży służbowej odpowiednio według przepisów, o których mowa w § 2. Podniesiona przez

pozwanego kwestia zapewnienia przez niego powodowi będącemu kierowcą odpowiedniego miejsca do spania w kabinie prowadzonego przez powoda samochodu i zaspokojenia w ten sposób ewentualnych roszczeń związanych z odbywanymi przez powoda noclegami, wielokrotnie była przedmiotem rozstrzygnięć Sądu Najwyższego. m.in. w uchwale siedmiu sędziów z dnia 12.06.2014 r. sygn. akt II PZP 1/14 Sąd Najwyższy orzekł, że „zapewnienie pracownikowi – kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. Nr 236, poz. 1991 ze zm.), co powoduje, że pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu na warunkach i w wysokości określonych w § 9 ust. 1-3 tego rozporządzenia albo na korzystniejszych warunkach i wysokości, określonych w umowie o pracę, układzie zbiorowym pracy lub innych przepisach prawa pracy”. W uzasadnieniu tego orzeczenia Sąd Najwyższy wskazał m.in., że zapewnienie kierowcy odpowiedniego miejsca do spania w kabinie samochodu w rozumieniu art. 8 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 nie jest równoważne z zapewnieniem bezpłatnego noclegu w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju. Obecnie, powołane przez Sąd Najwyższy pojęcie „bezpłatnego noclegu”, określone jest w taki sam sposób w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. W myśl jego § 16 ust. 1 za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. Zgodnie z ust. 2 w razie nieprzedłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt ten nie przysługuje za czas przejazdu. Natomiast wg ust. 4 przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli pracodawca lub strona zagraniczna zapewniają pracownikowi bezpłatny nocleg. Ryczałt za noclegi stanowi należność o charakterze kompensacyjnym, która w założeniu ma pokryć ponoszone przez pracownika koszty noclegu. Faktycznie jednak, z uwagi na swój ryczałtowy charakter, jej wysokość może być wyższa bądź niższa, niż rzeczywiste ponoszone przez pracownika koszty noclegu. Niemniej jej wymagalność nie jest uwarunkowana jedynie tym, czy pracodawca zapewnił pracownikowi odpowiednie miejsce do spania. Okoliczność ta nie oznacza bowiem, że nocleg jest bezpłatny. W szczególności takiego charakteru nie ma nocleg w kabinie samochodu. Jeżeli pracodawca nie wypłacił pracownikowi należności z tytułu noclegów spędzonych poza granicami kraju w związku z podróżą służbową, na podstawie przedłożonych w tym zakresie rachunków, zobowiązany jest do uiszczenia na rzecz pracownika takiej należności w wysokości wynikającej z § 16 ust 2 w/w rozporządzenia z 29.01.2013 r. oraz jego załącznika. Sąd orzekający podziela wyżej przedstawioną argumentację Sądu Najwyższego. Podobnie Sąd Najwyższy wypowiedział się również w wyroku z dnia 4 września 2014 r. sygn. akt I PK 7/14. Tytułem ryczałtów za noclegi zasądzono od pozwanego na rzecz powoda kwotę 62 765,15 zł, wraz z ustawowymi odsetkami od dni wymagalności tego świadczenia za poszczególne miesiące objęte przedmiotem sporu do dnia zapłaty. Określając wysokość należności z tego tytułu sąd, z powodów wyżej wskazanych, dotyczących należności z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, oparł się na treści wariantu II opinii biegłego z dnia 15.12.2014 r. (k. 449-456) oraz zakresie żądań pozwów wynikających z ich treści i z treści pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403). Mając powyższe na uwadze zasądzono od pozwanego na rzecz powoda w zakresie ryczałtu za noclegi w kwietniu 2011 r. kwotę 1.147,45 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 9 noclegów w Niemczech i 2 w Holandii (9 x 25,75 euro + 2 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 3,9330 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w maju 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.047,39 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 14 noclegów w Niemczech , 4 w Holandii i 1 w Belgii (14 x 25,75 euro + 4 x 30 euro i 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 3,9335 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w czerwcu 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1 751,65 zł wynikająca zarówno z opinii

biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 13 noclegów w Niemczech, 2 w Holandii i 1 w Belgii (14 x 25,75 euro + 4 x 30 euro i 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,0291 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w lipcu 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 909,63 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 5 noclegów w Niemczech i 3 w Holandii (5 x 25,75 euro + 3 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1583 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w sierpniu 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.219,32 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 16 noclegów w Niemczech, 2 w Holandii i 1 w Belgii (16 x 25,75 euro + 2 x 30 euro i 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,3346 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi we wrześniu 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 326,54 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 16 noclegów w Niemczech, 3 w Holandii i 1 w Belgii (16 x 25,75 euro + 3 x 30 euro i 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,2925 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w październiku 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1 832,42 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii (15 x 25,75 euro + 1 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,4022 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w listopadzie 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 401,91 zł wynikającą zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech, 2 w Holandii i 2 w Belgii (15 x 25,75 euro + 2 x 30 euro i 2 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,5642 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w grudniu 2011 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1 839,34 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 10 noclegów w Niemczech, 4 w Holandii i 1 w Belgii (10 x 25,75 euro + 4 x 30 euro i 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,4056 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w styczniu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 446,91 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 18 noclegów w Niemczech, 4 w Holandii (18 x 25,75 euro + 4 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1935 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w lutym 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 149,44 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 19 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii (19 x 25,75 euro + 1 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1395 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w marcu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1.899,67 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k-396-403) – powód odbył wówczas 16 noclegów w Niemczech, 1 w Belgii (16 x 25,75 euro + 1 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,2028 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w kwietniu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1.679,15 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k-396-403) – powód odbył wówczas 14 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii (18 x 25,75 euro + 4 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,30 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w maju 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1798,49 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k-396-403) – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii (15 x 25,75 euro + 1 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,3207 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w czerwcu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 297,25 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech, 4 w Holandii (15 x 25,75 euro + 4 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,2055 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w lipcu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.280,53 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 17 noclegów w Niemczech, 4 w Holandii (17 x 25,75 euro + 4 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,0888 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w sierpniu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1 375,80 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) kwoty 1.416,38 zł – powód odbył wówczas 12 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii (12 x 25,75 euro + 1 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,0584 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi we wrześniu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 319,19 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403). – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech, 2 w Holandii i 3 w Belgii (15 x 25,75 euro + 2 x 30 euro + 3 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,0957 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w październiku 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 131,54 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 14 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii i 3 w Belgii (14 x 25,75 euro + 1 x 30 euro + 3 x 40 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1754 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w listopadzie 2012 r. zasądzono na

rzecz powoda kwotę 948,14 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 09.10.2014 r. (k-396-403) kwoty 2.369,83 zł – powód odbył wówczas 9 noclegów w Niemczech (9 x 25,75 euro przy kursie euro wynoszącym 4,0912 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w grudniu 2012 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1.751,29 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 09.10.2014 r. (k. 396-403). – powód odbył wówczas 13 noclegów w Niemczech, 3 w Holandii (13 x 25,75 euro + 3 x 30 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1231 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w styczniu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1 288,99 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 9.10.2014 r. (k.396-403) kwoty 2 095,55 zł – powód odbył wówczas 12 noclegów w Niemczech (12 x 25,75 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1715 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w lutym 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 100,63 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 12 noclegów w Niemczech, 3 w Holandii i 3 w Szwecji (12 x 25,75 euro + 3 x 30 euro + 3 x 300 sek przy kursach wynoszących odpowiednio 4,1448 zł i 0,4965 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w marcu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 964,19 zł. Kwota ta odpowiada kwocie dochodzonej przez powoda określonej pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) i mieści się w granicach określonych należności wyliczonej z tego tytułu przez biegłego określonej na kwotę 2 995,03 zł, – powód odbył wówczas 14 noclegów w Niemczech, 1 w Holandii, 3 w Danii i 1 w Belgii. W zakresie ryczałtu za noclegi w kwietniu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.475,56 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) kwoty 2 943,62 zł – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech i 1 w Holandii (15 x 37,50 euro + 1 x 32,50 euro przy kursie euro wynoszącym 4,1606 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w maju 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 1.265,40 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) kwoty 2 943,62 zł. Powód odbył wówczas 8 noclegów w Niemczech (8 x 37,50 euro przy kursie euro wynoszącym 4,2180 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w czerwcu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.392,90 zł. Kwota ta odpowiada kwocie dochodzonej przez powoda określonej pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) i mieści się w granicach należności wyliczonej z tego tytułu przez biegłego określonej na kwotę 2 414,36 zł, – powód odbył wówczas 15 noclegów w Niemczech. W zakresie ryczałtu za noclegi w lipcu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 3 044,57 zł. Kwota ta odpowiada kwocie dochodzonej przez powoda określonej pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) i mieści się w granicach należności wyliczonej z tego tytułu przez biegłego określonej na kwotę 3 086,56 zł, – powód odbył wówczas 17 noclegów w Niemczech i 3 w Holandii. W zakresie ryczałtu za noclegi w sierpniu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2 951,73 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 16 noclegów w Niemczech i 2 w Szwecji (16 x 37,50 euro + 2 x 450 sek przy kursach wynoszących odpowiednio 4,1961 zł i 0,4823 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi we wrześniu 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2.672,72 zł wynikająca zarówno z opinii biegłego jak i pisma procesowego powoda z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) – powód odbył wówczas 17 noclegów w Niemczech (17 x 37,50 euro przy kursie wynoszącym 4,1925 zł). W zakresie ryczałtu za noclegi w październiku 2013 r. zasądzono na rzecz powoda kwotę 2055,41 zł wynikająca z opinii biegłego, powód domagał się natomiast pismem z dnia 9.10.2014 r. (k. 396-403) kwoty 3 658,40 zł – powód odbył wówczas 6 noclegów w Niemczech, i 2 w Holandii i 4 w Szwecji (6 x 37,50 euro + 2 x 32,50 + 4 x 450 sek przy kursach wynoszących odpowiednio 4,1890 zł i 0,4670 zł). Sąd oddalił powództwo w zakresie, w jakim powód domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwot nie znajdujących uzasadnienia w opracowanej przez biegłego opinii, którą sąd uznał za bezstronną oraz w sposób logiczny i zrozumiały wykazującą sposób obliczenia przysługujących powodowi wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz ryczałtu za noclegi spędzone w podróży służbowej. Sąd oddalił również powództwo roszczeń o zapłatę wynagrodzeń za pracę w godzinach nadliczbowych i ryczałtów za noclegi w zakresie dotyczącym okresów od 1.01.2011 r. do 31.03.2011 r. Powód nie przedstawił bowiem, poza własnymi twierdzeniami, żadnych dowodów wykazujących wymiar świadczonej wówczas pracy, cele odbywanych podróży służbowych i ich okresy, które pozwoliłyby ustalić, w jakim zakresie powodowi ewentualnie przysługują z tych tytułów świadczenia. Wbrew twierdzeniu powoda, okoliczność, że w innych okresach zatrudnienia u pozwanego powód wykonywał pracę w godzinach nadliczbowych oraz spędzał noclegi za granicą w ramach podróży służbowych, nie jest wystarczający do przyjęcia, że w okresie od 1.01.2011 r. do 31.03.2011 r. powód w takich nadgodzinach również pracował oraz podobną ilość noclegów odbył. Zarówno ilość noclegów odbytych za granicą i przysługująca w związku z tym należność z tytułu ryczałtów za noclegi jak i liczba godzin nadliczbowych w poszczególnych miesiącach istotnie się pomiędzy sobą różnią. Przede wszystkim jednak powód winien wykazać, że konkretnie od 1.01.2011 r. do 31.03.2011 r. odbywał podróże służbowe i świadczył

pracę w godzinach nadliczbowych. Ciężar dowodu, w myśl art. 6 K.c., spoczywa w tym zakresie na powodzie. Fakt, że pracodawca nie przedstawia na okoliczność czasu pracy pracownika stosownej ewidencji nie zwalnia bowiem tego pracownika od obowiązku wykazania stosownymi, pozostającymi w jego dyspozycji środkami dowodowymi, że pracę ponadnormatywną świadczył, bądź wykonywał podróże służbowe związane z koniecznością odbycia noclegów (tak – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2013 r. II PK 70/13). Przesłuchanie powoda ani zeznania świadka Ł. W. nie dostarczyły dowodów konkretnie w zakresie dotyczącym czasu pracy powoda i noclegów odbywanych w ramach podróży służbowych od 1.01.2011 r. do 31.03.2011 r. Sąd mógłby przyznać należność w oparciu o treść art. 322 K.p.c. gdyby nie ulegało wątpliwości, że powód ponadnormatywnie pracę świadczył i odbywał noclegi w związku z podróżami służbowymi, a jedynie ustalenie odnośnie dokładnej ilości godzin nadliczbowych i noclegów odbywanych w ramach podróży służbowych byłoby nadmiernie utrudnione. Sąd oddalił wniosek powoda z dnia 29.01.2015 r. (k. 463-464) o dopuszczenie dowodu z kolejnej uzupełniającej opinii biegłego jako spóźniony. Jako uzasadnienie wniosku powód wskazał, że w zakresie dochodzonych przez powoda należności z tytułu ryczałtów za noclegi i wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, za listopad 2012 r., styczeń 2013 r. i październik 2013 r. biegły może dokonać dokładniejszych wyliczeń w oparciu o załączone wydruki z tachografu oraz treść złożonych przez powoda zeszytów. Należy stwierdzić, że obliczeń odnośnie należności tytułem wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych oraz ryczałtu za noclegi, na podstawie zeszytów przedłożonych przez powoda biegły dokonał w pierwszej opinii, złożonej 19.09.2014 r. Dokonując tego opracowania biegły dysponował również wydrukami z tachografu, na które powołuje się powód. W zakreślonym do złożenia ewentualnych zastrzeżeń do tej opinii terminie, powód nie zgłosił zastrzeżeń odnośnie kwestii uwzględnienia zapisów z tachografów złożonych przez pozwanego (k. 253-255). Sąd nie uwzględnił podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia. W myśl art. 505 pkt 4 K.c. nie mogą być umorzone przez potrącenie wierzytelności, co do których potrącenie jest wyłączone przez przepisy szczególne. Zgodnie natomiast z art. 87 § 1 K.p. a wynagrodzenia za pracę - po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne oraz zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych - podlegają potrąceniu tylko następujące należności: 1) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych; 2) sumy egzekwowane na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności innych niż świadczenia alimentacyjne; 3) zaliczki pieniężne udzielone pracownikowi; 4) kary pieniężne przewidziane w art. 108. Zgodnie natomiast z art. 91 § 1 K.p. należności inne niż wymienione w art. 87 § 1 i 7 mogą być potrącane z wynagrodzenia pracownika tylko za jego zgodą wyrażoną na piśmie. Podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia wypłaconej powodowi tytułem diet należności z należnością dochodzoną przez powoda tytułem ryczałtów za noclegi i wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych nie mógł w związku z tym zostać uwzględniony na podstawie art. 505 k.c. w zw. z art. 300 K.p. i art. 87 § 1 i 91 § 1 K.p. (tak – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2011 r. II PK 256/10). Niezasadne jest również twierdzenie pozwanego, że podróże wykonywane przez powoda nie miały charakteru podróży służbowych. W tym zakresie Ustawa o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz o zmianie niektórych innych ustaw z dnia 12 lutego 2010 r. wprowadziła do art. 2 ustawy o czasie pracy kierowców pkt 7, zgodnie z którym podróżą służbową jest każde zadanie służbowe polegające na wykonywaniu, na polecenie pracodawcy: a) przewozu drogowego poza miejscowość, o której mowa w pkt 4 lit. a, lub b) wyjazdu poza miejscowość, o której mowa w pkt 4 lit. a, w celu wykonania przewozu drogowego. Sąd nadał wyrokowi w pkt I rygor natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 477² § 1 K.p.c. do kwoty jednomiesięcznego wynagrodzenia powoda. W oparciu o treść art. 102 K.p.c. zasądzone od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 000,00 zł tytułem częściowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, z uwagi na subiektywne przekonanie pozwanego o wypełnieniu spoczywających na pracodawcy obowiązków w przedmiocie wymagalności świadczeń z tytułu ryczałtów za noclegi, usprawiedliwionego niejednoznacznością w tym zakresie, do dnia wydania uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12.06.2014 r. sygn. akt II PZP 1/14, interpretacją przez orzecznictwo sądowe, obowiązujących przepisów prawa pracy, dotyczących kierowców.

Apelację od wyroku złożyli: powód M. K. i pozwany K. N..

Powód zaskarżył wyrok w części oddalającej powództwo co do kwoty 13 281,05 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot:

1/ z tytułu nadgodzin: 650,00 zł wraz z odsetkami od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, 650,00 zł wraz z odsetkami od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 1 397,67 zł wraz z odsetkami od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 601,54 zł wraz z odsetkami od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 100,47 zł wraz z odsetkami od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty;

2/ z tytułu ryczałtu za noclegi: 1 800,00 zł wraz z odsetkami od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty, - 1 800,00 zł wraz z odsetkami od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty, 1 800,00 zł wraz z odsetkami od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty, 1 421,73 zł wraz z odsetkami od dnia 11.12.2012 r. do dnia zapłaty, 806,65 zł wraz z odsetkami od dnia 11.02.2013 r. do dnia zapłaty, 1 602,99 zł wraz z odsetkami od dnia 11.11.2013 r. do dnia zapłaty.

Wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie i uwzględnienie roszczeń powoda, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Słubicach, a nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Wyrokowi zarzucił:

1/ sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału przez przyjęcie, że: powód w miesiącach styczeń – marzec 2011 r. nie pracował w nadgodzinach oraz nie odbywał podróży służbowych i nie nocował w samochodzie oraz że powód w miesiącach listopad 2012 r., styczeń 2013 r., październik 2013 r. nie pracował w nadgodzinach oraz odbył ilość podróży służbowych w rozmiarze wskazanym przez biegłego w opinii drugiej,

2/ uchybienia procesowe mające wpływ na wynik sprawy przez:

- nierozważenie w sposób należyty całokształtu okoliczności sprawy i niewyjaśnienie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy faktów dotyczących pracy powoda w nadgodzinach oraz nocowania w samochodzie podczas podróży służbowych w miesiącach styczeń – marzec 2011 r., listopad 2012 r., styczeń 2013 r., październik 2013 r.;

- niezastosowanie w powyższe sprawie przepisów art. 322 K.p.c.;

- niezasadne oddalenie wniosku o uzupełnienie opinii biegłego.

W uzasadnieniu wskazał, że jego pracodawca nie posiadał odpowiedniej ewidencji czasu pracy za dochodzone okresy. Analizując jednak przedstawione przez powoda dowody zauważyć należy, że każdym okresie pracy kierowca zatrudniony u pozwanego świadczył pracę w nadgodzinach oraz wykonywał pracę w podróży służbowej. Brak jest logicznego uzasadnienia dlaczego w okresie styczeń – marzec 2011 r. praca powoda miałyby być inna, odmienna od pozostałych okresów. Odnośnie okresów listopad 2012 r., styczeń 2013 r., październik 2013 r. to wskazać należy na niewłaściwe rozumowanie sądu w tym zakresie i niezasadne oddalenie wniosku o sporządzenie dodatkowej opinii przez biegłego. Biegły z uwagi na niedokładne zapoznanie się z materiałem dowodowym sporządził dwie opinie. Jedną oparł tylko na zapiskach powoda z kalendarzy i kilku wydruków tachografu (22.10.2014 r. – 30.10.2014 r.) oraz drugą uwzględniającą również dostarczone wydruki plików cyfrowych aktywności powoda. Analizując dokładnie drugą opinię biegłego należy zauważyć, iż pod uwagę wziął on ilość wyjazdów i pracę tylko z niepełnych danych zapisów z TachoSpeed. Dlatego też powód wnosi o uzupełnienie opinii biegłego. Podniesiony przez sąd zarzut spóźnienia wniosku o opinię uzupełniającą jest całkowicie chybiony. Nadto Sąd mógł opierając się na art. 322 K.p.c. dokonać sam takiego ujednoczenia, czego jednak nie zrobił. Dochodzona kwota z tytułu wynagrodzenia za nadgodziny oraz ryczałtów za noclegi za miesiące listopad 2012 r., styczeń 2013 r. i październik 2013 r. stanowi różnicę pomiędzy kwotą zasądzoną przez sąd, a wynikającą z drugiej opinii biegłego oraz kwotę wyliczoną przez biegłego w pierwszej opinii.

Pozwany wniósł o zmianę wyroku i ustalenie, że powodowi nie przysługuje zwrot kosztów tytułem ryczałtu za nocleg i tym samym oddalenie powództw w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu.

Wyrokowi zarzucił:

1/ obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 77⁵ § 1 K.p. w zw. z art. 77⁵ § 3 K.p. poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że pozwanemu przysługuje zwrot kosztów tytułem ryczałtu za nocleg;

2/ obrazę przepisów prawa materialnego tj. § 16 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy zgodnie ze wskazanym wyżej przepisem „przepisów ust. 1 i 2 (dotyczących obowiązku wypłaty ryczałtu za nocleg) nie stosuje się, jeśli pracodawca lub strona zagraniczna zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg;

3/ obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 8 ust. 8 rozporządzenia WE nr 561/2006 poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy wskazany wyżej przepis reguluje, że „jeśli kierowca dokona takiego wyboru,ienne okresy odpoczynku i skrócone tygodniowe okresy odpoczynku poza bazą można wykorzystywać w pojeździe, o ile posiada on odpowiednie miejsce do spania dla każdego kierowcy i pojazd znajduje się na postoju”;

4/ obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 9 K.p. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy u pozwanego obowiązywał regulamin wynagradzania pracowników w którym określono ryczałty za nocleg na obszarze UE w kwocie 45 zł,

5/ niezastosowanie art. 320 K.p.c. w sytuacji, gdy opinia biegłego została w całości oparta na zapiskach powoda,

6/ naruszenie przepisu art. 33 K.p.c. w zw. z art. 278 K.p.c. i oparcie rozstrzygnięcia na wyliczeniu biegłego, który oparł się jedynie na zapiskach powoda,

7/ błędne zastosowanie przepisu art. 151 K.p. poprzez przyjęcie, że czas odpoczynku obejmujący weekend jest czasem pracy powoda, gdzie w istocie nie wykonywał on pracy.

W uzasadnieniu powód podniósł, że powód jako kierowca nie wykonywał typowej podróży służbowej. Podróż taka bowiem nie może polegać na wykonywaniu uzgodnionej przez strony pracy, która ze swej istoty polega na stałym przemieszczaniu się po określonym obszarze, pracownik realizuje jedynie niewykraczające poza warunki umówione przez strony zobowiązanie, jakie przyjął, nawiązując stosunek pracy (postanowienie SN z 13.05.2008 r., II PZP 8/08, niepubl.). Kierowca odbywający podróże w ramach wykonywania umówionej pracy na określonym w umowie obszarze UE jako miejsce świadczenia pracy nie jest w podróży służbowej w rozumieniu art. 77⁵ § 1 K.p. (II PZP 11/08, OSNP Nr 13-14/2009, poz. 166). Pozwany jako pracodawca bezspornie zapewnił powodowi bezpłatny nocleg. Komfortowe, przystosowanie do tego kabiny charakteryzują się wysokim standardem. Art. 8 ust. 8 rozporządzenia (WE) 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 stanowi, że jeśli kierowca dokona takiego wyboru, dzienny okres odpoczynku i skrócone tygodniowe okresy odpoczynku poza bazą można wykorzystywać w pojeździe, o ile posiada on miejsce do spania dla każdego kierowcy i pojazd znajduje się na postoju. Przepis ten potwierdza, że odpoczynek w kabinie mającej odpowiednie miejsce do spania jest odpoczynkiem pełnowartościowym. Sąd w ślad za powodem bezkrytycznie przyjął, że powód pracował w weekendy, pomimo przyznania przez niego, że miał postój. Biegły zaś oparł się o zapiski powoda. Biegły zdecydował o stanie faktycznym i orzeczeniu Sądu.

Wyrokiem z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie VI Pa 43/15 Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim:

I. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie III w ten sposób, że tytułem ryczałtów za nocleg zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 732,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwot:

- 1.841,81 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty,

- 1.449,61 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty,

- 2.440,98 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty,

a w pozostałym zakresie powództwo oddalił;

oraz dodał pkt VI o treści: nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słubicach 286,62 zł tytułem opłaty od pozwu od kwoty zasądzonej powyżej, od której uiszczenia zwolniony był powód;

II. oddalił apelacje w pozostałej części;

III. zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1 800,00 zł tytułem zwrotu kosztów za postępowanie apelacyjne.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 12.04.2016 roku w sprawie VI Pa 43/17 wniósł pozwany.

Pozwany zaskarżył wyrok w części, w której Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i zasądził na rzecz powoda kwotę 5 732,40 zł (punkt I wyroku); w części, w której Sąd Okręgowy oddalił apelację pozwanego (punkt II wyroku), i w części zasądzającej od pozwanego koszty postępowania apelacyjnego (punkt III wyroku).

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 14 września 2017 roku Sąd Najwyższy w sprawie III PK 131/16:

- uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I w części uwzględniającej powództwo i rozstrzygającej o kosztach postępowania;

- uchylił zaskarżony wyrok w punkcie II w części oddalającej apelację strony pozwanej;

- uchylił zaskarżony wyrok w punkcie III;

- zniósł postępowanie apelacyjne na rozprawie w dniu 12.04.2016 roku i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w Gorzowie Wielkopolskim do ponownego rozpoznania w powyższym zakresie i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy wskazał, że o terminie rozprawy apelacyjnej wyznaczonej na dzień 12.04.2016 roku godz. 9:40 zawiadomiono jedynie pełnomocników stron. Rozprawa została wywołana o godz. 9:51. Po zajęciu stanowisk przez pełnomocników stron, Sąd zarządził przerwę w rozprawie do godz. 14:05. Tego samego dnia o godz. 10:36 pełnomocnik pozwanego złożył wniosek o odroczenie rozprawy z uwagi na brak możliwości zapewnienia stronie pozwanej zastępstwa procesowego po przerwie, z uwagi na konieczność uczestnictwa w zaplanowanych wcześniej zajęciach (zarówno przez pełnomocnika jak i aplikantów). Po przerwie Sąd postanowił oddalić wniosek o odroczenie rozprawy pod nieobecność pełnomocnika pozwanego, a następnie dopuścił dowód z ustnych wyjaśnień biegłego, którego obecności wcześniej nie planowano na tym osiedzeniu Sądu. Następnie rozprawa została zamknięta i ogłoszono wyrok w sprawie. Tym samym Sąd Okręgowy dopuścił się naruszenia art. 379 pkt 5 K.p.c. skutkującą nieważnością postępowania bowiem doszło do pozbawienia strony pozwanej możliwości działania. Wobec powyższego Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 398¹⁵ § 1 K.p.c., art. 386 § 2 K.p.c. i art. 108 § 2 K.p.c. w zw. z art. 398²¹ K.p.c.

Sąd Okręgowy – po ponownym rozpoznaniu sprawy - zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy dokonując wykładni przytoczonych w ramach podstaw kasacyjnych norm prawa materialnego i procesowego, wskazuje na błędy i uchybienia popełnione w tym zakresie przez Sąd II instancji. Wykładnia prawa dokonana przez Sąd Najwyższy jest wiążąca dla sądu, któremu sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania.

Apelacja powoda podlegała częściowemu uwzględnieniu.

Postępowanie apelacyjne ma merytoryczny charakter i jest dalszym ciągiem postępowania rozpoczętego przed sądem pierwszej instancji. Zgodnie z treścią art. 378 § 1 K.p.c., sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Rozważając zakres kognicji sądu odwoławczego, Sąd Najwyższy stwierdził, iż sformułowanie „w granicach apelacji” wskazane w tym przepisie oznacza, iż sąd drugiej instancji między innymi rozpoznaje sprawę merytorycznie w granicach zaskarżenia, dokonuje własnych ustaleń faktycznych, prowadząc lub ponawiając dowody albo poprzestaje na materiale zebranym w pierwszej instancji, ustala podstawę prawną orzeczenia niezależnie od zarzutów podniesionych w apelacji oraz kontroluje poprawność postępowania przed sądem pierwszej instancji, pozostając związany zarzutami przedstawionymi w apelacji, jeżeli są dopuszczalne, ale biorąc z urzędu pod uwagę nieważność postępowania, orzeka co do istoty sprawy stosownie do wyników postępowania (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt III CZP 49/07, OSN 2008/6/55). Dodatkowo należy wskazać, iż dokonane przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, sąd drugiej instancji może podzielić i uznać za własne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Może również zmienić ustalenia faktyczne stanowiące podstawę wydania wyroku sądu I instancji, i to zarówno po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, jak i bez przeprowadzenia postępowania dowodowego uzasadniającego odmienne ustalenia, chyba że szczególne okoliczności wymagają ponowienia lub uzupełnienia tego postępowania (por. uchwała składu 7 sędziów Izby Cywilnej z 23 marca 1999 r., sygn. akt III CZP 59/98, OSNC 1999, nr 7–8, poz. 124).

Sąd Okręgowy co do zasady podziela i uznaje za własne ustalenia Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia i rozważania prawne Sądu I instancji co do czasu pracy powoda i należnego mu wynagrodzenia za pracę oraz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych.

W zakresie czasu pracy M. K. wskazane przez Sąd I instancji przyczyny oddalenia powództwa co do okresów od 1.01.2011 roku do 31.03.2011 roku oraz w miesiącach listopad 2012 roku, styczeń 2013 roku i październik 2013 roku, Sąd Okręgowy w pełni podziela. Brak bowiem dowodów potwierdzających w sposób pewny i precyzyjny ilość wypracowanych przez powoda nadgodzin, za które miałyby otrzymać dodatkowe wynagrodzenie ponad wynagrodzenie zasadnicze w spornym okresie. Sąd nie może dokonywać w tym zakresie ustaleń w sposób przybliżony lub prawdopodobny. Wszelkie hipotetyczne lub przybliżone dane co do przepracowanych przez powoda nadgodzin, jakie można by wyprowadzić z zeznań powoda, świadka Ł. W., czy też dokonując porównania pozostałych okresów z 31 miesięcy pracy powoda dochodzonych pozwem, są w tej mierze niewystarczające. Wnioskowanie z analogii jest bowiem wnioskowaniem zawodnym. Skoro biegły sądowy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego nie był w stanie dokonać tych wyliczeń to tym bardziej nie jest wiadomo, jak miałyby tego dokonać Sąd. Zasądzone kwoty z tytułu wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych są zatem, zdaniem Sądu II instancji, prawidłowe.

Zarzuty powoda odnoszące się do błędnego ustalenia przez Sąd I instancji rozmiaru odbytych podróży służbowych wskazanych przez biegłego w drugiej opinii, również nie zasługują na uwzględnienie. Sąd Rejonowy w tym zakresie dokonał prawidłowej oceny materiału dowodowego, a Sąd Okręgowy nie dopatrywał się naruszenia przepisu art. 233 K.p.c. Zarzuty powoda w tym zakresie stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego i ograniczają się do zaprezentowania stanu faktycznego ustalonego na podstawie własnej oceny dowodów. Samo natomiast przekonanie strony o innej niż przyjął Sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu nie może stanowić o skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 K.p.c.

Zarzut naruszenia art. 233 K.p.c. w zw. z art. 278 K.p.c. i art. 322 K.p.c. poprzez oparcie rozstrzygnięcia na wyliczeniu biegłego, który oparł się jedynie na zapiskach powoda, również nie zasługuje na uwzględnienie. W orzecznictwie podkreśla się że kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, zadowalających dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej oceny materiału dowodowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10.01.2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136). Jeśli tylko z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby nawet w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Sąd rejonowy dokonał wszechstronnej

i wnikliwej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W swoich rozważaniach odniósł się do opinii biegłego sądowego wskazując dlaczego dał jej wiarę.

Przedstawiona na poparcie dokonanej oceny materiału dowodowego argumentacja jest spójna, przekonująca i oparta na zasadach doświadczenia życiowego, zaś rozumowaniu Sądu Rejonowego nie sposób zarzucić logicznych błędów. Z tych samych względów nie mógł się ostać również zarzut naruszenia art. 151 K.p. Ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 K.c., który nakłada na stronę ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007 r., (II CSK 293/07), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności.

Sąd Okręgowy nie podziela natomiast rozważań Sądu Rejonowego w zakresie nieuwzględnienia roszczenia powoda o zapłatę ryczałtu za okres od stycznia do marca 2011 roku. Powód zasadnie zwrócił uwagę na tę okoliczność w zarzutach apelacyjnych. Sąd Okręgowy, dostrzegając te nieprawidłowości uznał za stosowne uzupełnienie postępowania dowodowego celem wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zaznaczyć należy, że w obecnym modelu procedury cywilnej sąd odwoławczy nie ogranicza się wyłącznie do kontroli sądu pierwszej instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a kontrolując prawidłowość zaskarżonego orzeczenia, pełni również funkcję sądu merytorycznego, który może rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy lub powtórzyć już przeprowadzone dowody, a także poczynić samodzielnie ustalenia na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji. W systemie tym celem postępowania apelacyjnego jest ponowne wszechstronne zbadanie sprawy pod względem faktycznym i prawnym. Regułą jest zatem dopuszczalność nowego materiału procesowego przed sądem apelacyjnym, z ograniczeniem, które wprowadza art. 381 K.p.c. Sąd apelacyjny jest zobowiązany na wniosek strony materiał ten uzupełnić jeżeli jest to konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy, może jednak pominąć nowe fakty i dowody zgłoszone dopiero w postępowaniu apelacyjnym, gdy zachodzą przesłanki określone w powołanym przepisie. O potrzebie dopuszczenia dowodu, niezależnie od tego, czy został on wskazany przez strony czy nie, decyduje sąd w ramach ogólnej zasady, wyrażonej w art. 217 § 2 K.p.c., że granice postępowania dowodowego wyznacza dostateczne wyjaśnienie okoliczności spornych. Z tych względów Sąd Okręgowy dopuścił dowód z uzupełniającej opinii biegłego sądowego S. P., a także jego ustnych wyjaśnień. Biegły w opinii uzupełniającej dokonał ustalenia wysokości ryczałtu za noclegi: w styczniu 2011 r. – 2 228,44 zł, w lutym 2011 r. – 1 863,78 zł, w marcu 2011 r. – 2 746,10 zł, a następnie w trakcie ustnych wyjaśnień sprostował swoje stanowisko wyjaśniając, że co do zasady jest tak, iż liczba noclegów jest mniejsza niż liczba diet. Pozwoliło to na ostateczne ustalenie ilości noclegów i należnych w związku z tym ryczałtów dla powoda: w styczniu 2011 r. – 18 noclegów (1 841,81 zł), lutym 2011 r. – 14 noclegów (1 449,61 zł) i marcu 2011 r. 24 noclegi (2 440,98 zł). Następnie, na rozprawie w dniu 22.03.2018 roku (k. 792) biegły S. P. podtrzymał wnioski zawarte w swoich opiniach: głównej i uzupełniającej (złożonej na rozprawie w dniu 12.04.2016 roku). Podał, iż możliwe jest, że liczba noclegów może być niższa od liczby diet, liczba diet zaś jest równa liczbie noclegów, ale może być również większa od liczby noclegów. Powód wnosił i wywodził jak dotychczas, nie wnosząc zastrzeżeń do opinii uzupełniającej biegłego ani do jego ustnych wyjaśnień. Pozwany natomiast, choć nieobecny na rozprawie w dniu 22.03.2018 roku (zawiadomiony prawidłowo k. 785), uprzednio kwestionował wnioski płynące z opinii biegłego S. P. podnosząc, że dokumenty na których opierał się biegły znajdujące się na kartach 256 i 288 – 290 akt sprawy, w żadnej mierze nie mogą stanowić dowodu. Takie stanowisko pozwanego nie dawało jednak podstaw do ustaleń, że opinia biegłego jest nierzetelna. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z tych dokumentów, uznał je za wiarygodne, a Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw by dowodom tym odmówić wiarygodności. Pozwany zarzucił, że biegły przyjął w swojej opinii stawki ryczałtów obowiązujące na terenie Niemiec. Jest to w ocenie Sądu Okręgowego zarzut niezrozumiały albowiem stawki przyjęte przez biegłego były najniższe, a tym samym korzystne dla strony pozwanej. Zarzuty do opinii biegłego Sąd uznał za zasadne jedynie w zakresie zastrzeżeń, iż ilość diet nie wpływa bezpośrednio na ilość noclegów. I w tym właśnie zakresie Sąd Okręgowy dopuścił dowód z ustnych wyjaśnień biegłego S. P., co pozwoliło na ostateczne wyjaśnienie spornym okoliczności. W pozostałym zakresie zarzuty do opinii biegłego należało uznać za pozbawione jakiegokolwiek uzasadnienia. Analiza opinii biegłego i jego ustnych wyjaśnień prowadzi

do wniosku, że biegły wydał opinię wyczerpującą, zawierającą analizę dostępnego materiału sprawy, popartą wiedzą i doświadczeniem zawodowym.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na ustalenie, że pracodawca zapewnił powodowi bezpłatne noclegi w spornym okresie. W tym zakresie argumentacja Sądu Rejonowego jest prawidłowa. Sąd Najwyższy konsekwentnie wskazuje, iż: obowiązkiem pracodawców zatrudniających kierowców w transporcie międzynarodowym jest zapewnienie pracownikowi bezpłatnego noclegu umożliwiającego odpowiednią regenerację sił, przy czym warunkiem tego nie spełnia miejsce do spania w kabinie pojazdu (nawet, gdy ma ono wysoki standard). (teza 1 wyroku z 4.09.2014 r. w sprawie I PK 7/14, LEX nr 1515145, wyrok z dnia 24 września 2014 r. III PK 4/14 LEX nr 1540635, wyrok z dnia 18 września 2014 r. III PK 135/13, LEX nr 1541204, a także wskazana przez Sąd Rejonowy uchwała w sprawie II PZP 1/14). Bezprzedmiotowe jest zatem analizowanie, czy powód aprobował taką formę i warunki wypoczynku.

Sąd Rejonowy nie dopuścił się zatem obrazy przepisu prawa materialnego. Odesłanie w art. 21a ustawy z 2004 r. o czasie pracy kierowców do art. 77⁵ § 3-5 K.p. oznacza pośrednio także odesłanie do art. 77⁵ § 2 K.p., a w konsekwencji uznanie, że kierowcy-pracownikowi przysługuje zwrot kosztów noclegu według zasad ustalonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 K.p., chyba że korzystniejsze dla niego zasady zostały ustalone według art. 77⁵ § 3 k.p. (w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, jeżeli pracodawca nie jest objęty układem zbiorowym pracy lub nie jest obowiązany do ustalenia regulaminu wynagradzania). (tak teza 2 wyroku z 4.09.2014 r. w sprawie I PK 7/14, LEX nr 1515145).

Słusznie uznał Sąd I instancji, że zapewnienie pracownikowi – kierowcy samochodu ciężarowego odpowiedniego miejsca do spania w kabinie tego pojazdu podczas wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym nie stanowi zapewnienia przez pracodawcę bezpłatnego noclegu w rozumieniu § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U., Nr 236, poz. 1991 ze zm.). Sąd okręgowy w pełni podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 12.06.2014 r. II PZP 1/14, iż zapewnienie kierowcy odpowiedniego miejsca do spania w kabinie samochodu nie jest równoważne z zapewnieniem bezpłatnego noclegu. Powołane przez Sąd Najwyższy pojęcie „bezpłatnego noclegu” określone zostało w takim sam sposób w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.2013, poz. 167). W § 16 ust. 1 tego rozporządzenia wskazano, że za nocleg podczas podróży zagranicznej pracownikowi przysługuje zwrot kosztów w wysokości stwierdzonej rachunkiem, w granicach limitu określonego w poszczególnych państwach w załączniku do rozporządzenia. W razie niezłożenia rachunku za nocleg, pracownikowi przysługuje ryczałt w wysokości 25% limitu, o którym mowa w ust. 1. Ryczałt za nocleg stanowi należność o charakterze kompensacyjnym, która ma pokryć koszty noclegu ponoszone przez pracownika. Wysokość tej należności może być wyższa bądź niższa niż rzeczywiste koszty noclegu poniesione przez pracownika. Jej wymagalność nie jest jednak uwarunkowana jedynie tym, że pracodawca zapewnił pracownikowi odpowiednie miejsce do spania. Okoliczność ta nie oznacza bowiem, że nocleg jest bezpłatny. W szczególności takiego charakteru nie ma nocleg w kabinie samochodu.

Powolywane w apelacji uregulowania unijne nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.U.U.E.L.2006.102.1) reguluje bowiem kwestie czasu prowadzenia pojazdu, przerw i okresów odpoczynku kierowców wykonujących przewóz drogowy rzeczy i osób w celu ujednoczenia warunków konkurencji pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu lądowego, zwłaszcza w odniesieniu do sektora transportu drogowego oraz w celu poprawy warunków pracy i bezpieczeństwa drogowego. Niniejsze rozporządzenie ma na celu także przyczynienie się do polepszenia metod monitorowania i egzekwowania przepisów przez Państwa Członkowskie oraz poprawy warunków pracy w transporcie drogowym

(Artykuł 1). Kwestie koniecznych odpoczynków dziennych i tygodniowych, związane z prowadzeniem pojazdów, podobnie jak możliwość ich wykorzystywania w pojeździe, nie wpływa na uprawnienia kierowców wynikające z uregulowań krajowych, o ile są korzystniejsze dla pracowników. Przepisy te nie dotyczą natomiast uprawnień w zakresie przysługiwania kierowcy od pracodawcy należności na pokrycie kosztów wyjazdów poza bazę w celu wykonywania pracy (podróży służbowych); nie mogą więc służyć ocenie przesłanek takich uprawnień, w szczególności przesłanek przysługiwania ryczałtu za nocleg. Nadto uregulowania krajowe mogą być korzystniejsze niż standardy minimalne określone przez prawo wspólnotowe.

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 K.p.c. zmienił punkt III wyroku i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 732,40 zł tytułem ryczałtów za noclegi wraz z odsetkami za opóźnienie od kwot: 1 841,81 zł od dnia 11.02.2011 r. do dnia zapłaty; 1 449,61 zł od dnia 11.03.2011 r. do dnia zapłaty; 2 440,98 zł od dnia 11.04.2011 r. do dnia zapłaty. O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 K.c. w zw. z art. 300 K.p.

W pozostałym zakresie oddalono apelację jako niezasadną (art. 385 K.p.c.).

Jednocześnie Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Słubicę kwotę 286,62 zł tytułem opłaty od pozwu od kwoty zasądzonej powyżej, od której uiszczenia zwolniony był powód (5 732,40 zł x 5 %), na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025).

Na podstawie art. 99 z związku z art. 98 § 1 i 3 K.p.c. i § 12 pkt. 1.1 i § 6 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490) Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda 1 800,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

SSO Barbara Janiak SSO Ewa Michalska SSO Iwona Wysowska